

Dosarul nr. 2ra-1060/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valentina Ruzinscaia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Ruzinscaia împotriva Societății pe Acțiuni „Orange Moldova”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Eurolargotel”, în proces de insolvență, cu privire la constatarea încetării contractului de ipotecă, dispunerea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de ipotecă instituit în baza acestui contract asupra bunului imobil,

și cererea reconvențională depusă de Societatea pe Acțiuni „Orange Moldova” împotriva Valentinei Ruzinscaia, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Eurolargotel”, în proces de insolvență, cu privire la transmiterea silită a bunului imobil ipotecat, cu dispunerea evacuării persoanelor și a bunurilor din bunul imobilul respectiv și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valentina Ruzinscaia și a fost menținută hotărârea din 16 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 02 noiembrie 2018 Valentina Ruzinscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Orange Moldova”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Eurolargotel”, în proces de insolvență, cu privire la constatarea încetării din data de 20 noiembrie 2011 a contractului de ipotecă, dispunerea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de ipotecă instituit în baza acestui contract asupra bunului imobil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în temeiul contractului de ipotecă nr. 948 din 21 mai 2009 Cîssa Serghei și Constantinova Margarita au grevat în beneficiul SA „Orange Moldova” încăperea nelocativă, cu suprafața de 286 m.p., nr. cadastral xxxxxx, situată în xxxxxx, pentru a garanta executarea obligației în valoare de 4 400 000 de lei, cu scadența la 19 noiembrie 2011, asumată de SRL

„Eurolargotel” față de SA „Orange Moldova” în baza contractului de agent autorizat nr. CA/3924/CD din 19 noiembrie 2008.

În temeiul contractului de donație nr. 2199 din 22 decembrie 2010, înregistrat de Oficiul Cadastral teritorial Chișinău la data de 05 februarie 2014, Cîssa Serghei și Constantinova Margarita, cu acordul creditorului ipotecar, au donat către Valentina Ruzinscaia imobilul ipotecat (nr. cadastral xxxxxx) împreună cu grevarea sub forma dreptului de ipotecă în favoarea SA „Orange Moldova”.

Valentina Ruzinscaia a fost notificată să transmită în posesiunea SA „Orange Moldova” în termen de 30 zile imobilul ipotecat (nr. cadastral xxxxxx) din motiv că SRL „Eurolargotel” nu a achitat față de SA „Orange Moldova” datoria acumulată în perioada 01 iunie 2016 - 22 ianuarie 2018 în sumă de 4 225 768,79 de lei, din care 4 220 008,79 de lei pentru produsele livrate în cadrul contractului de agent autorizat nr. CA/3924/CD din 19 noiembrie 2008.

În răspuns la notificare, Valentina Ruzinscaia a expediat creditorului ipotecar SA „Orange Moldova” o cerere privind eliberarea acordului pentru radierea ipotecii instituite asupra imobilului ipotecat (nr. cadastral xxxxx).

În motivarea cererii de eliberare de ipotecă, Ruzinscaia Valentina a invocat că nu cunoaște și nu i-au fost prezentate acte cu privire la accesarea de către SRL „Eurolargotel” de la SA „Orange Moldova” a creditului în sumă de 4 400 000 de lei, cu scadența la 19 noiembrie 2011.

Valentina Ruzinscaia s-a referit la netemeinicia urmării obiectului ipotecat, deoarece termenul ipotecii a expirat la data de 19 noiembrie 2011, iar debitorul ipotecar nu a garantat alte obligații. Valentina Ruzinscaia a justificat necesitatea radierii dreptului de ipotecă în baza hotărârii judecătorești prin refuzul creditorului ipotecar SA „Orange Moldova” de a elibera acordul de radiere a dreptului de ipotecă.

În drept, Valentina Ruzinscaia și-a întemeiat acțiunea pe art. 4 alin. (1), art. 11 lit. d), art. 28, art. 29 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008 și pe art. 473 și art. 502 alin. (3) Codul civil.

La 20 septembrie 2019, Ruzinscaia Valentina a depus o cerere de modificare a temeiurilor acțiunii, prin care a solicitat constatarea încetării la data de 20 noiembrie 2011 a contractului de ipotecă nr. 948 din 19 mai 2009, înregistrat la oficiul cadastral teritorial Chișinău la 22 mai 2009, în raport cu încăperea nelocativă, cu nr. cadastral xxxxxx, situată în mun. xxxxxx, și radierea dreptului de ipotecă respectiv din Registrul bunurilor imobile (f.d. 208-216 Vol. I).

În motivarea cererii de modificare a acțiunii, Valentina Ruzinscaia a menționat că dreptul de ipotecă a încetat în temeiul art. 28 din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008 (în redacția din 02 noiembrie 2018). Reieșind din conținutul pct. 2.1, pct. 5.1, pct. 5.13 în combinație cu alte puncte nespecificate din capitolele 5-8 ale contractului de agent autorizat nr. CA/3924/CD din 19 noiembrie 2008, Valentina Ruzinscaia a explicat că SA „Orange Moldova” nu a livrat și nu a transmis în proprietatea SRL „Eurolargotel”, încât având calitatea de mandatar a acționat în numele și pentru mandantului SA „Orange Moldova”.

Făcând trimitere la pct. 1.1, pct. 1.2 din contractul de ipotecă nr. 948 din 19 mai 2009, art. 1236 alin. (3), art. 867 alin. (1) Cod civil (în redacția din 19 mai 2009) și actele anexate la referința pârâtului, Ruzinscaia Valentina a susținut că SA „Orange Moldova” nu a acordat credite către SRL „Eurolargotel”, din care motiv a

pretins că nu există temei pentru menținerea dreptului de ipotecă asupra imobilului ipotecat. Cu privire la datoriile revendicate de SA „Orange Moldova” care s-au format între 01 septembrie 2017 și 31 decembrie 2017, Valentina Ruzinscaia a precizat că aceste datorii n-au fost garantate de către debitorii ipotecari inițiali, nici de către donatar (Valentina Ruzinscaia), or, în condițiile art. 4 alin. (6) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008 (în redacția respectivă) și pct. 1.6 din contractul de ipotecă nr. 948 din 19 mai 2009, debitorii ipotecari nu au garantat obligațiile viitoare ale SRL „Eurolargotel” față de SA „Orange Moldova”.

La 02 mai 2019, pârâtul SA „Orange Moldova” a depus cerere reconvențională împotriva Valentinei Ruzinscaia, intervenient accesoriu SRL „Eurolargotel”, în proces de insolvență, cu privire la transmiterea silită în posesia SA „Orange Moldova” a încăperii nelocative, cu suprafața de 286 m.p., nr. cadastral xxxxxx amplasată în mun. xxxxxx, cu evacuarea persoanelor și bunurilor din imobil și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 108-109).

În motivarea acțiunii reconvenționale, SA „Orange Moldova” a invocat în baza contractului de ipotecă nr. 948 din 21 mai 2019, Serghei Cîssa și Margarita Constantinova au grevat în beneficiul SA „Orange Moldova” încăperea nelocativă, cu suprafața de 286 m.p., nr. cadastral xxxxxx, situată în mun. Chișinău, str. xxxxxx pentru asigurarea obligațiilor asumate de SRL „Eurolargotel” față de SA „Orange Moldova” conform contractului de agent nr. CA/3924/CD din 19 noiembrie 2008.

SA „Orange Moldova” a menționat că, în perioada 24 octombrie 2017 - 31 decembrie 2017, a livrat către SRL „Eurolargotel” produse, inclusiv TVA, în valoare de 4 085 272,80 de lei, care nu au fost achitate de către SRL „Eurolargotel” în condițiile contractului de agent nr. CA/3924/CD din 19 noiembrie 2008.

SA „Orange Moldova” a precizat că, potrivit actului de verificare din 01 martie 2019, SRL „Eurolargotel” are o datorie totală față de SA „Orange Moldova” în sumă de 4 225 768,80 de lei, din care 4 085 272,80 de lei pentru produsele livrate conform contractului de agent menționat.

Făcând referire la pct. 9.2.5. din contractul de agent autorizat nr. CA/3924/CD din 19 noiembrie 2008, SA „Orange Moldova” a relevat că SRL „Eurolargotel” are de achitat către SA „Orange Moldova” o penalitate în mărime de 0,5% din valoarea datoriei pentru fiecare zi de întârziere, ce constituie 3 676 745,52 de lei.

A relevat că în procesul de insolvență intentat față de SRL „Eurolargotel” au fost validate creanțele SA „Orange Moldova” în sumă de 4 085 272,80 lei și penalitățile în sumă de 3 676 745,52 de lei.

SA „Orange Moldova” a menționat că la 23 ianuarie 2018 a expediat în adresa SRL „Eurolargotel” preavizul de reziliere a contractului de agent autorizat din motivul neexecutării obligațiilor, acordând 10 zile pentru achitarea datoriei și avertizând că în caz contrar SA „Orange Moldova” va exercita dreptul de ipotecă.

SA „Orange Moldova” a comunicat că la 26 aprilie 2018 a expediat, debitorului SRL „Eurolargotel” și debitorului ipotecar Valentina Ruzinscaia, notificarea privind executarea dreptului de ipotecă, care la data de 19 octombrie 2018 a fost înscrisă în Registrul bunurilor imobile.

SA „Orange Moldova” a justificat depunerea acțiunii în instanța de judecată prin faptul că Valentina Ruzinscaia a refuzat să transmită benevol în posesiunea SA „Orange Moldova” bunul ipotecat.

A precizat că prin răspunsul nr. 8979 din 23 octombrie 2018 a respins cererea debitorului ipotecar Valentina Ruzinscaia privind radierea dreptului de ipotecă.

În drept, SA „Orange Moldova” și-a întemeiat acțiunea reconvențională pe art. 757 alin. (1) lit. a) și art. 756 din Codul civil combinate cu pct. 1.2., pct. 1.6. și pct. 4.1. alin. 1) din contractul de ipotecă nr. 948 din 21 mai 2019.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 16 martie 2020, a fost respinsă acțiunea inițială depusă de Valentina Ruzinscaia și a fost admisă acțiunea reconvențională depusă de SA „Orange Moldova”. A fost transmis silit în posesia SA „Orange Moldova” încăperea nelocativă, cu suprafața de 286 m.p., nr. cadastral xxxdxx, amplasată în mun. xxxxxx, cu evacuarea persoanelor și bunurilor din imobilul respectiv. A fost încasată taxa de stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale în sumă de 38 810,09 lei, de la Valentina Ruzinscaia în beneficiul SA „Orange Moldova” (f.d. 30-31, Vol. II).

La 04 mai 2020, Valentina Ruzinscaia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău sediul Centru din 16 martie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii inițiale și respingere a acțiunii reconvenționale (f.d. 37-38 Vol. II).

Prin decizia din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Valentina Ruzinscaia și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 19 mai 2021 Valentina Ruzinscaia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii reconvenționale.

În motivarea recursului a indicat că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, ilegale și arbitrare drepturilor fundamentale ale omului.

Instanțele ierarhic inferioare au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume au aplicat prevederile art. 454 din Codul civil, însă urmau a fi aplicate prevederile art. 142 din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă, deoarece este o lege specială și se aplică prioritar față de prevederile Codului civil.

A susținut că în contractul de ipotecă din 21 mai 2009 este expres stabilită natura obligației garantate cu ipotecă și că această ipotecă garantează executarea obligației cu scadența la 19 noiembrie 2011.

Mai mult ca atât, și în contractul de ipotecă nr. 2202 din 22 decembrie 2010 este indicat același termen. Deci debitorul ipotecar a garantat o obligație cu termenul de scadență 19 noiembrie 2011. În niciunul din contractele de ipotecă nu este indicat că el se prelungește automat la prelungirea contractului de bază.

A susținut că din notificarea de reziliere a contractului din 23 ianuarie 2018 adresată de ÎM „Orange Moldova” SA către administratorul SC „Eurolargotel” SRL și actul de verificare din 01 martie 2019, datoria SC „Eurolargotel” SRL față de SA „Orange Moldova” s-a format în perioada 01 septembrie 2017 – 31 decembrie 2017, deci după data de 19 noiembrie 2011-termenul de scadență a contractului.

Prin urmare, aceasta este o datorie a SC „Eurolargotel” SRL asupra căreia nici reclamanta Valentina Ruzinscaia, dar nici debitorii ipotecari nu și-au asumat nici o obligație. Astfel, contractele de ipotecă nu prevăd nici o garanție referitor la

executarea unor obligațiuni viitoare, adică apărute după 19 noiembrie 2011. Concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu actele cauzei, probele și observațiile apelantei nu au fost examinate adecvat, admițând o deviere nepermisă atât de la prevederile legale cât și de la practica judiciară, fapt ce constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție.

Prin notificarea din 04 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021 a fost expediată părților la 24 martie 2021 și la 19 mai 2021, în termenul prevăzut de lege, Valentina Ruzinscaia a declarat recurs.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Ruzinscaia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor susținute în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valentina Ruzinscaia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Valentina Ruzinscaia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru